

Landstingsdirektörens stab
Kanslienheten
Helene Håkansson

2016-09-15

Ärendenr: 2016/00545
Dokumentnr: 2016/00545-3

Till Landstingsstyrelsen

Förslag till yttrande över motion angående Återinför vårdbiträden

Sammanfattning

I en motion från Nils Ingmar Thorell (L) menas att behovet att använda vårdens resurser effektivare blivit mer påtagligt och att behovet av att rekrytera personal kommer fortsatt vara stort. Motionären föreslår att vårdbiträden införs för att avlasta undersköterskorna som därmed får mer tid till omvårdnad vilket i sin tur kan avlasta sjuksköterskorna. Att införa vårdbiträden är också att sänka trösklarna in till svensk arbetsmarknad för nyanlända.

Motionären föreslår

Att Landstingsfullmäktige ställer sig bakom att vårdbiträden ska återinföras i vården i enlighet med motionens intentioner

Inhämtade synpunkter

Personalenheten, Landstinget Blekinge.
Förvaltningsstaben Landstingsservice. Förvaltningsstaben Blekingesjukhuset.

Yttrande

SKL:s rekryteringsprognos uppskattar att 129 000 undersköterskor och 38 000 sjuksköterskor kommer att behöva rekryteras till 2022. Det här innebär en stor utmaning, som förutsätter att sjukvården använder de kompetenser som finns på bästa sätt. SKL konstaterar också att organisering och produktionsplanering i hälso- och sjukvården blir avgörande för att uppnå övergripande mål och god vård; att skapa mer tid för vården att ägna sig åt patienterna är och kommer att vara ett fortsatt ledord i arbetet.

I alla landsting och regioner pågår idag arbete för att på olika sätt hitta åtgärder för att klara bemanningen och för att den kompetens som finns ska tas tillvara på bästa sätt. För drygt två år sedan startade därför ett nationellt projekt, Vårdnära Service. Grundtanken var att frigöra tid till vården genom att servicepersonal utför den vårdnära servicen. Med vårdnära service menas de tjänster som behövs som stöd för den medicinska behandlingen och som inte kräver medicinsk utbildning. Exempel på tjänster finns inom städ, kost, förråd och transporter, det vill säga en re-

surs i det vardagliga arbetet runt patienten. SKL har i skriften *Vårdnära service - en viktig del i framtidens sjukvård* lyft fram att kompetent servicepersonal är en del av lösningen med att klara framtida bemanning.

Landstinget Blekinge har sedan några år valt att arbeta med vårdnära service. Landstingsservice har tillsammans med främst Blekingesjukhuset kartlagt arbetsuppgifter som kan utföras av servicepersonal och successivt har servicepersonal anställts för uppgifter främst inom kost-, förråds-, material- och textilhantering samt för patienttransporter. Medarbetarna har fått kompetensutveckling bland annat inom livsmedelshygien, koster, vårdhygien bemötande och kundfokus. Medarbetarna är anställda inom Landstingsservice som servicepersonal och med den kompetens som krävs för dessa arbetsuppgifter.

Bedömning

Med vårdnära service, så som det beskrivs ovan, finns möjlighet frigöra tid för vård genom att servicepersonal utför verksamhetsnära service. Därtill pågår ett arbete och som berör samtliga förvaltningar enligt överenskommelsen för den s k professionsmiljarden samt inom uppdraget ”På toppen av sin kompetens”.

Idag finns vårdnära service infört, i varierad omfattning, på alla Blekingesjukhusets vårdavdelningar i Karlshamn och Karlskrona, samt vid en del övriga enheter. Servicepersonalen arbetar veckans alla dagar. I nuläget finns ca 40 medarbetare anställda för vårdnära service.

Verksamhetsnära stöd inom ramen för vårdnära servicetjänster är inte att betrakta som vårdarbete, och flera av de som idag arbetar med vårdnära servicetjänster i Landstinget Blekinge har inte vårdbakgrund eller vårdutbildning.

Förvaltningen på Blekingesjukhuset ser inget behov för sjukhusets verksamheter att återinföra en yrkesgrupp med lägre kompetens i den specialiserade sjukvården. Från Blekingesjukhuset betonas vikten av grundläggande medicinsk kunskap hos personal som arbetar med vård. Man hänvisar även till det pågående arbetet med arbetsfördelningen sjuksköterska-undersköterska (På toppen av sin kompetens) och att detta möjliggör en delvis annan arbetsfördelning än idag.

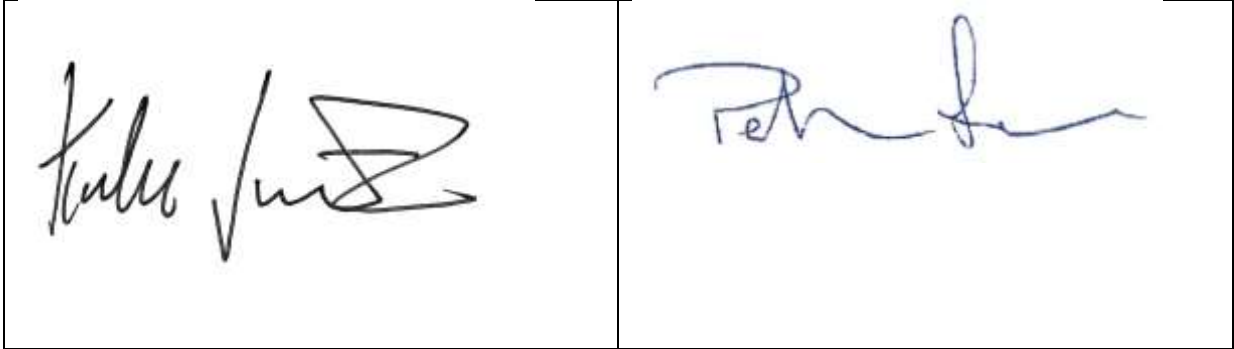
Motionens intentioner, att införa vårdbiträden också för att sänka trösklarna in till svensk arbetsmarknad för nyanlända, bör snarare kunna omsättas inom vårdnära servicetjänster.

Förslag till beslut

att föreslå Landstingsstyrelsen föreslå Landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Karlskrona enligt ovan

Kalle Sandström (s)
Landstingsstyrelsens ordförande

Peter Lilja
Landstingsdirektör